

O úplatcích se žáci učí na pizze

Jak přiblížit žákům téma korupce a neunudit je k smrti? Na některých středních školách na severu Čech na to jdou přes pizzu a takřka divadelní inscenaci. A pedagogové si netradiční výuku chválí.

■ MARTIN TRDLA

ČESKÁ LÍPA | Že při prodeji a nákupu obyčejné pizzy to může zavánět nejenom rajčaty, bazalkou, ale i korupcí, je představa spíše kdesi ze Sicílie nechalně proslulé řádění mafie. Ale právě italský národní pokrm se skvěle hodí pro lektory libereckého Institutu pro udržitelný rozvoj, aby na něm mladým lidem demonstrovali téma úplatkářství. Členové obecně prospěšné společnosti objíždí střední školy nejen na severu Čech a do problematiky žáky vtahují tím, že je nechají sehrát takřka divadelní inscenaci.

„Protikorupční“ scénku nazvanou Koupíme si dobrou pizzu už mají za sebou třeba svěřenci Gymnázia Teplice nebo Gymnázia Česká Lípa. Jak to v praxi vypadá, popisuje ředitel institu-

INZERCE

Úkolem je vybrat dodavatele a za vybrané peníze nakoupit pizzu. Na snímku českolipské gymnázium. FOTO | IPUR

tu Jiří Rímanek: „Studenti představují část občanské společnosti, skupinu, která si chce koupit společný oběd – pizzu. Na tento oběd se všichni složí stejnou částkou do společného rozpočtu. Pro zjednodušení se nepoužívají skutečné peníze ani skutečné jídlo, ale atrapy. Lze to chápat jako modelovou situaci, kdy představitelé města zajišťují z rozpočtu města občerstvení třeba na městské slavnosti formou veřejné zakázky.“

Každý student pak podle Rímanka dostane svěřenou roli. „Tři jsou politici, tři podnikatelé, ostatní jsou občané, ale i ti jsou „zaškátulkováni“. Jeden je například investigativní novinář, další občan v sociální nouzi, dále tu jsou třeba daňový poradce, majitel herny, zástupce neziskové organizace, majitel fotbalového klubu, městský policista, majitel reklamní agentury nebo vegetarián. Všichni pak dostanou kartičky s charakteristikou své role,“ odhaluje Rímanek.

Pasivní, nebo aktivní

Studenti v rolích politiků vyberou od občanů peníze, tedy něco jako daně. Jejich úkolem je nějakým způsobem vybrat dodavatele a za vybrané finanční prostředky pizzu nakoupit. „O svých rozhodnutích mohou hlasovat, nebo se shodnout na konsensu, mohou se poradit s ostatními občany, vyhlásit veřejně projednávání, to záleží na nich,“ pokračuje ředitel.

„Cílovým úkolem politiků je dodat občanům jídlo a zaplatit dohodnutou cenu dodavateli. Poté politici rozhodnou, zda a jak seznámí ostatní občany s vyúčtováním zakázky. Záleží samozřejmě i na občanech, jak jsou aktivní, nebo pasivní, zda od svých politiků požadují informace a chtějí se podílet na jejich rozhodování.“

Po scenaci pak následuje diskuze. Podle Rímanka každá třída zpracuje

„Jeden je například investigativní novinář, další občan v sociální nouzi, dále tu jsou třeba daňový poradce, majitel herny.“

téma trochu jinak. „Signifikantní je, že na dotaz lektora, kterému politikovi studenti nejvíce věřili, je nejčastěji odpovědí, že populistovi. Jen v 7.B na teplickém gymnáziu studenti i přes výborný výkon kreativní podnikatelky i populistky nakonec rozpoznali jejich nestandardní jednání, hlasovali pro poctivého podnikatele a svou důvěru dali politikovi – zodpovědnému idealistovi,“ podotýká Jiří Rímanek.

Helena Paszeková, ředitelka česko-

lipského gymnázia, je přesvědčena, že takovéto netradiční aktivity mají na středních školách své místo.

„Naši pedagogové říkají, že výhodou této techniky je, že jsou žáci do dění vtaženi nenásilně, a prakticky si mohou vyzkoušet situace, do kterých se jako občané mohou dostat. Zároveň snáze pochopí, o co se hraje při rozdělování veřejných zakázek a jaké zájmové vlivy mohou během tohoto procesu nastat. Uvědomí si také, které jednání je již pro ně nepřijatelné a mohou ho hodnotit jako korupční,“ svěřuje se Paszeková. „Myslím si, že tato metoda výuky vzbudila mezi našimi žáky touhu získat více informací k tomuto tématu.“

Peníze chybějí jinde

Jiří Rímanek říká, že mladí lidé bez životních zkušeností si většinou neuvědomují, že korupce způsobuje problémy i jim samotným. „Nedohlédnou, že klíčovým problémem je skutečnost, že zpronevěřené nebo zbytečně vynaložené veřejné peníze chybějí jinde, že korupce ubírá peníze na jiné priority, jiné projekty, které mají přínos právě pro ně, například na větší podporu kvalitnějšího vzdělání či volnočasových aktivit. Právě na to, aby tyto důsledky studenti pochopili, jsme se chtěli zaměřit,“ uzavírá ředitel s tím, že pokud projeví zájem o projekt další školy, budou v něm pokračovat.

JURIS REAL

Ihned vykoupíme,
zprostředkujeme prodej
rodinného domu, bytu nebo
chaty. **Vyřešíme právní
vady, dluhy nebo exekuce.**
Okamžitá výplata zálohy!
Již 23 let zkušeností.

Volejte zdarma **800 22 33 88**
www.prodejtojinak.cz